

Ár 2012, föstudaginn 24. ágúst er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Guðlaug B. Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 68/2012**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 18. apríl 2012, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 18. apríl 2012. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 24. apríl 2012, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 24. maí 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 24. maí 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi, 30 maí 2012.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 24. ágúst 2012.

II.

Málsatvik.

Þann 2. nóvember 2008 var skuldabréf nr. X, að fjárhæð kr. 728.000, gefið út af A, til FF. Varnaraðili hefur nú tekið yfir réttindi og skyldur FF skv. skuldabréfinu. Sóknaraðili tókst á hendur sjálfskuldarábyrgð á láninu.

Í málinu liggur fyrir skjal sem ber yfirskriftina „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga X“. Þar koma fram upplýsingar um fjárskuldbindingu sem ábyrgðin tók til. Þá staðfesti sóknaraðili að hafa fengið og kynnt sér bækling sparisjóðanna um sjálfskuldarábyrgðir. Einnig var kafli um greiðslumat. Mjög ógreinilegt hak virðist vera við að ábyrgðarmaður óski ekki eftir að greiðslugeta greiðanda verði metin. Þá virðist hafa verið rituð staður og dagsetning á skjalið auk þess virðist skuldari hafa ritað undir skjalið og gert er ráð fyrir undirskrift sóknaraðila. Einnig virðast vera undirskriftir votta á skjalinu. Útfyllingar skjalsins eru þó mjög ógreinilegar.

A var í greiðsluaðlögun og því gaf sóknaraðili þann 15. mars 2011 út nýtt skuldabréf nr. Y, að fjárhæð kr. 613.000 til FF, til uppgreiðslu láns nr. X.

Þann 16. febrúar 2012 sendi umboðsmaður skuldara, fyrir hönd sóknaraðila, tölvupóst til varnaraðila þar sem óskað var eftir því að umrædd ábyrgðaryfirlýsing sóknaraðila yrði skoðuð og rökstudd afstaða tekin til gildis hennar. Þann 6. mars 2012 svaraði varnaraðili og kvað lánið uppgreitt. Nokkur tölvupóstsamskipti áttu sér stað á milli umboðsmanns skuldara og varnaraðila. Þann 19. mars 2012 hafnaði varnaraðili endanlega kröfu sóknaraðila.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 18. apríl 2012.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að ábyrgð á skuldabréfi nr. X verði felld niður og varnaraðili endurgreiði kr. 124.000 auk vaxta sem greiddir hafa verið af nýju láni sem ábyrgðarmaður þurfti að taka til að greiða áður nefnt skuldabréf.

Sóknaraðili vísar til þess að farið hafi verið fram á það af hálfu starfsmanna Byrs að hann greiddi upp lán nr. X sem hann hafi verið ábyrgðarmaður að þegar skuldari hafi verið í greiðsluáðlögun og hafi ekki mátt greiða af láninu í einhvern tíma. Sóknaraðila hafi verið tjáð að hann ætti að greiða upp lánið og hafi verið boðið að taka nýtt lán með tilheyrandi kostnaði sem hann hafi gert og greitt upp lánið af ótta við aðgerðir af hálfu bankans. Telur sóknaraðili að hann hafi verið blekkur og hafi ekki fengið réttar og fullnægjandi upplýsingar um stöðu mála. Honum hafi verið sagt að ábyrgðin væri fullgild og enginn vafi léki á því. Tekur sóknaraðili fram að þegar hann hafi greitt upp lánið hafi hann aldrei fengið að sjá þau gögn sem nú liggi fyrir.

Sóknaraðili vísar til þess að hann hafi ekki samþykkt að fallið yrði frá greiðslumati skv. skjalinu „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“. Þar sé ekki hakað við að fallið sé frá kröfu um greiðslumat á skuldara og skjalið sé óundirritað og ódagsett. Þá hafi ekki verið farið eftir samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga frá árinu 2001.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili vísar til þess að ekki sé til betra afrit af fyrra bréfinu en það sem fylgi með svari bankans í máli þessu. Á skjalinu „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“ sjáist ógreinilega að hakað hafi verið við að greiðslumat sé afþakkað, sbr. undanþáguheimild 2. mgr. 3. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga frá 2001 vegna fjárhæða undir einni milljón króna. Greiðslumat hafi því ekki verið framkvæmt. Frumritið hafi verið sent til útgefanda, A, þegar bréfið hafi verið uppgreitt og sé það því ekki í fórum bankans. Allar líkur standi þó til þess að rétt hafi verið staðið að töku ábyrgðar sóknaraðila og því vart talið ósanngjarnt að skuldabréf sóknaraðila nr. Y verði látið standa. Vísar varnaraðili til þess að reglum samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga hafi verið fylgt í hvívetna við lánveitingar til sóknaraðila.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar sóknaraðila á skuldabréfi nr. X og uppgreiðslu á því með skuldabréfi nr. Y.

Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsett 1. nóvember 2001, er undirritað af Sambandi íslenskra sparisjóða, f.h. sparisjóða. FF var einn þessara sparisjóða og leiðir varnaraðili rétt sinn frá því félagi. Umrætt samkomulag tekur m.a. til þess þegar einstaklingur gengst í sjálfskuldarábyrgð, sbr. 2. gr. samkomulagsins. Samkvæmt 3. gr. samkomulagsins er fjármálafyrirtæki skylt að meta greiðslugetu greiðanda nema ábyrgðarmaður óski sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo verði ekki gert. Fjármálafyrirtæki er þó ávallt skylt að greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemur meira en kr. 1.000.000. Samkvæmt 3. mgr. 4. gr. samkomulagsins skal tryggt að ábyrgðarmaður geti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengst í ábyrgðina, enda liggja fyrir að greiðandi hafi samþykkt það. Bendi niðurstaða greiðslumats til þess að greiðandi geti ekki efnt skuldbindingar sínar, en ábyrgðarmaður óskar eftir að lán verði veitt engu að síður, skal hann staðfesta það skriflega.

Ekki liggja fyrir gögn um að varnaraðili hafi metið greiðslugetu A, útgefanda skuldabréfs nr. X. Verður að miða við að greiðslumat hafi ekki farið fram. Samkvæmt 3. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga var varnaraðila skylt að meta greiðslugetu A, nema ábyrgðarmaður óskaði sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo yrði ekki gert, enda var ábyrgðin að fjárhæð kr. 728.000. Á skjalinu „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“ sem fyrir liggur í málinu virðist ógreinilegt hak vera við að ábyrgðarmaður óski ekki eftir að greiðslugeta greiðanda verði metin. Er um afrit skjalsins að ræða en frumritið var sent til skuldara við uppgreiðslu skuldabréfsins.

Sóknaraðili greiddi umrætt lán upp án fyrirvara, með útgáfu skuldabréfs nr. Y. A, útgefanda skuldabréfs nr. X, voru þá send frumrit þeirra gagna sem tengjast málinu. Verður því ekki ályktað með afdráttarlausum hætti hvort sóknaraðili hafi óskað eftir að greiðslugeta skuldara yrði ekki metin. Óljóst hak á skjalinu „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“ bendir þó fremur til þess. Ekki verður talið að varnaraðila beri skylda til að geyma ítarleg gögn um greiðslumat eftir að lán hefur verið uppgreitt. Í ljósi aðstæðna máls þessa verður ekki talið ósanngjarnt eða andstætt góðri viðskiptavenju, sbr. 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga, fyrir varnaraðila að bera ábyrgðina fyrir sig.

Í ljósi alls framangreinds verður ekki hjá því komist að hafna kröfu sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 24. ágúst 2012.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir